

MAGYAR PÆDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Felolvasó-ülés 1907 november 16-án.

Jelen vannak : *Dr. Fináczy Ernő* elnöklése mellett *Bozóky Endre*, *Böngérfi János*, *Gyulai Ágost*, *Gyulay Béla*, *Hegedűs István*, *Hortobágyi Antal*, *Katonáné Thuránszky Irén*, *Kovács János*, *Kőrösi Henrik*, *Kerékgyártó Elek*, *Mosdóssy Imre*, *Málnai Mihály*, *Nagy László*, *Oldal János*, *Somogyi Géza*, *Schack Béla*, *Székely György*, *Vángel Jenő*, *Waldapfel János*, *Volenszky Gyula*, *Zsengeri Samu*, *Trájtler Károly*, utóbbi mint jegyző. Ezeken kívül vendégek nagy számban.

I. *Elnök* megnyitja az ülést. Jelenti, hogy a múlt hóban tartott felolvasó ülésen *Waldapfel János* tanulmányának csak első részét mutatta be. Minthogy azonban *Kovács János* tagtárs a mai ülés napirendjére tűzött előadását már előzőleg bejelentette, ez okból *Waldapfel* folytatólagos felolvasását a december havi ülésre halasztotta. Felkéri *Kovács Jánost* előadásának megtartására.

II. *Kovács János* felolvassa : « *A polgári iskola szükségessége* » cím alatt megírt értekezését. (Folyóiratunk jövő számában közöljük.)

Elnök a Társaság nevében köszönetet mond az előadónak. Felhívja a jelenlevőket, szóljanak ez aktuális kérdéshez, amely elvi tekintetben eddig még nincsen eléggé tisztázva.

A kérdéshez szólnak :

Oldal János, aki hódolattal adózik az előadónak nagy tanulmányáért és buvárkodásáért, sajnálja azonban, hogy az előadás lényegével nem ért egyet. Az előadó olyan teoriáért is lelkesedik, amelyeket a gyakorlati élet folyton meghazudtol. Minden iskola a szükségletből sarjadzik; amelyekre szükség van az életben, az mindenképpen meglesz, amelyekre nincsen szükség, azt hiába erőltetik, az életben gyökeret nem fog. A fővárosban sem tudott prosperálni az 5. 6. osztály sehol s általában, azt tartja, hogy a polgári iskola már születésekor magában hordozta a halál csiráját. Csengery a polgári iskola eszméjét a külföldről importálta és ez ma úgy fest, mint egy rosszul megrajzolt kép. Manapság mindenkitől megkivánnak egy bizonyos

qualifikációt s éppen ezt nem kaphatja meg az, aki a polgári iskola 6. osztályát végezte. Mire való akkor ez az iskola? A legtöbb tanuló csak négy évfolyamot végez s úgy tudja, hogy a reál és gimnáziumok 5. osztályaiba nagy számmal tódulnak polgári isk. négy osztályát végzett ifjak. Ez a körülmény reávezethetné az illetékes köröket, hogy a három (polg.-reál-gimn.) iskolafajta négy alsó osztályait egységessé átalakítsák. A polgári iskolát tehát nem a szükséglet teremtette meg s már 25 év előtt csődött mondott ez az alkotás. Hiszen lépten-nyomon tapasztaljuk, hogy a jobb szülők csak akkor küldik fiaikat a polgáriba, ha kiszorulnak a reál vagy gimnáziumból. Szólv az egységesítés nyomán sokkal egészségesebb iskolarendszert tudna felépíteni. A polgári leányiskolák szervezete azonban már alapjában véve is jó és ha ezt még egy ötödik osztállyal megtoldják — az igazi polg. leányiskola nivelláló hatás alatt fejlődhetnék tovább.

Schack Béla szintén a legnagyobb hálával fogadja az előadó fejtegetéseit. Világosabban nem lehetne a kérdésvől tárgyalni és még azok is, akikben kétség támadt az iránt, hogy az előadó milyen következtéseket von le adataiból, elismeréssel adóznak szép előadásáért. A részletekbe nem akar behatolni, csupán néhány pontra óhajtv felhívni a Társaság tagjainak figyelmét. Előadó adatokkal akarja bizonyítani, hogy a felső kereskedelmi iskolát végzett tanulók pályát tévesztenek, mert csakis csekély %-a marad meg a kereskedői pályán. Szólónak erre vonatkozólag hitelesebb adatai vannak. Nehány évvel ezelőtt összeírták a kereskedelmi iskolákat végzett növendékek lajstromát s különösen azt a körülményt kutatták, hányan maradtak meg ezek közül a kereskedelmi pályán? Összeírták az 1860—1900-ban végzettek adatait — 17.000 ifjúét — s azt az örvendetes eredményt konstataálták, hogy a végzettek 70%-a marad meg a kereskedői pályán és csak 10%-nál mondható, hogy pályát tévesztettek. Persze a modern kereskedelem mai üzeme nemcsak a boltos polca mellé állítja a fiatal embereket, hanem az íróasztal mellé is, ahol egész másként intézik el ma már az irodai munkákat, amelyeket kereskedelmi ismeretek nélkül nem is lehetne teljesíteni. Második megjegyzése a természet-tudományi órák csekély számára vonatkozik. Szólv is nagy súlyt helyez a fizika, kémia és technologia tanítására és éppen ezért nem is elégedett meg azzal, amit a keresk. ifjak három év alatt elérhettek, illetékes helyen javaslatba hozta, hogy a tanítást négy évre terjesszék ki s akkor elég idő jut a természettudományok és a szaktárgyak tanítására is. A kereskedelmi iskola egyébként első sorban nem azt tűzi célul, hogy mentül szakszerűbb legyen, hanem arra törekszik, hogy hazafias irányú s mentül nagyobb általános műveltséget nyújtó intézményt lássunk benne.

Kerékgyártó Elek elismeréssel adózik az értekezőnek értékes fejtegetéseierért. Nézete szerint azonban már mindnyájunknak igyekeznünk kell lehetőleg gyakorlativá válni. A tantárgyakban való különbségek kimutatása; az anyag terjedelmének ilyen vagy olyan elvek szerinti kimérése: kevés tájékoztatást nyújt s annál kevésbé nyugtatja meg a közönséget. A polgári fiú-iskola kérdését a legőszintébben kell tárgyalni. A magánérdekektől eltekintve, egyedül a nemzeti és társadalmi érdekeket, szóval: a közügyet kell szemünk előtt tartani. Meg kell vallanunk, hogy a polg. iskola sem gimnázium, sem reáliskola nem akar lenni. Határozott célja a polgárosztály megteremtése. Az öntudatos polgárosztály megteremtése a szaktanfolyamok útján. Ez volt a célja Csengerynek is, de ő a közszellemnek kedvező átalakulását nem érte meg. Elősegíteni törekedett ezt Trefort miniszterünk, s a polgári képző mellé szervezett tanműhelyet, amelynek élére egy rendkívüli hivatottsággal megáldott svájci férfit állított. Eme hivatottságánál fogva szálla lett egyes nagyiparosaink szemében s azzal támadva a minisztert, hogy az illető nem tud magyarul, kiűzték állásából és a tanműhely megbukott. Több helyen megakadt polgáriskoláink fejlesztése, s ki a tantervben, ki a tanároknak, ki pedig a tanári személyzet képzésében véli feltalálni a polg. fiúiskolák bizonytalan szervezetének a fő okát. Legújában a hatosztályúvá fejlesztés foglalkoztatja a segítői akarók buzgalmát. Szó is készséggel üdvözlőné ez eszmét, ha a négy polg. osztályon túl a növendék már a kenyérkereső pályára készülhetne elő, mindig kevesebbet elmélkedvén, de többet dolgozván. Amint vannak az országban különböző szakiskolák, lehetnének a polg. iskolák mellett — a helyi alkalmas viszonyok szerint — különböző tanfolyamok. Ez az intézkedés a legbölcsebben megoldhatná a hazai ipar okszerű fejlesztését. Eme képzett szakemberek magukkal vinnék pályájukra a polgári erényeket is. Valódi képzettséggel, intelligenciával, polgári erényekkel, széles látáskörrel és talán megfelelő vagyonnal is rendelkeznének. Állíthatnának saját maguk számára nagy műhelyeket, gyárakat, melyekben őket főpapjaink, nagybirtokosaink és kormányunk bizonyára kellőképen támogatnák. Ezek az ifjak számíthatnának az egyéves önkéntességre is. Ne higgye senki, — folytatta érveléseit a hozzászóló — hogy a tanfolyam eszméje kivihetetlen. Ő megkísérelte ezt a Trefort Á. szándéka szerint s mondhatja, szépen bevált. Máris 110 bejegyzett munkása van. Ezt a számot egyrészt a negyedik leányosztály növendékei teszik ki, részint a már kimaradott tanulók. A forgalom kitünő, mert a mester megfelelő. Ez az ösvény a házi ipar terjesztéséhez vezet; a fiúiskoláknál a nemzeti ipar felvirágoztatása s vele együtt az igazi iparos-, kereskedő- és termelő-középosztály megteremtése a fő cél. Ezt megérti minden pol-

gár, mindenik szüle. Ezt az intelligens osztálynak is meg kellene érteni, mivel az elvesztett birtokokat csupán csak ily módon lehetne visszaszerezni. Természetes, hogy a tanári kar kiváló kedvezésekre és anyagi jutalomra volna érdemes. S ki sajnálná a valódi nemzeti jólét e megalapítóitól.

Waldapfel János meghajtja a zászlót az előadó előtt tartalmas felolvasásáért, ámbár úgy van meggyőződve, hogy nem jó ügyet védett. Felszólalónak más az álláspontja, amelynek ő már több ízben adott kifejezést. Ő szerinte polgári iskolára nincsen szükség s ha már megvan, szolgáljon ez a népiskola teljes fölépítésére. Ne induljunk osztrák minta után; inkább vegyük tekintetbe a létező viszonyokat s fogadjuk el a négy osztályú rendszert. A szaktárgyak tanulásához később kell hozzáfogni, akkor inkább van reménység arra, hogy alaposabban sajátítsák el ezeket. Szólv tehát azt óhajtja, hogy a polgári iskola maradjon meg négy osztályúnak; többre nincsen szükség.

Böngérfi János szerint Waldapfel fejtegetése fényes védőbeszéd az egységes, hétosztályú polgári iskola mellett. Ha a gimnázium, a reáliskola s a népiskola egységes: nem következik-e ebből az, hogy a polgári iskola szintén *egységes* legyen? Az általános műveltséget is inkább fogja terjeszteni a hétosztályú, egységes polg. iskola, mint az eddigi hatosztályú vagy csonka, négyosztályú. A gimnázium és a reáliskola az egyetemek előkészítő iskolái: a polgári iskola inkább a gyakorlati életre nevel s a szakiskolák növendékeiről gondoskodik. Ha a tanítóképzők, a kereskedelmi, a gazdasági, az ipariscolák s egyéb rokon intézetek a polgári iskola hetedik osztályából vennék tanítványaikát, csakis a szakismeretek előadásáról kellene gondoskodniok s így feladatukat jobban és jóval hamarabb oldhatnák meg. *Csengery* jól tudta, hogy a mezőgazdasági állam szegény; vagyont, hatalmat csak az ipar és kereskedelem biztosíthat. Az ipar megteremtésére alapította *Csengery* a hatosztályú polgári iskolát. A kvalifikációs törvény ugyan erősen akadályozza a polgári iskolát fejlődésében, de meg nem ölhetette. A magyar polgári iskola életreképes s a fejlődés törvényének megfelelően a kor intő szavának engedve: hatosztályúvá kell fejlesztenünk.

Elnök tekintettel arra, hogy az idő előrehaladt és még több szónok kíván a tárgyhoz szólni, a vitát egy közelebbi ülésre hala ztja. Ő neki magának is megvan ebben a kérdésben a határozott véleménye; ezt a nézetét azonban most nem akarja előadni, mert nem kíván prejudikálni az Orsz. Közoktatási Tanács tárgyalásainak, ahol erről a kérdésről esetleg még szó nem lehet.

Elnök az ülést bezárja.

A Magyar Pædagogiai Társaság 1907-ben.

I. A Társaság tisztviselői:

Tiszteletbeli elnök: *Heinrich* Gusztáv dr., min. tan., nyug. egyet. tanár, a M. Tud. Akad. főttkára.

Elnök: *Fináczy* Ernő dr., egyet. tanár, az Orsz. Közokt. Tanács alelnöke.

Alelnökök: a) a népoktatás köréből: *Kiss* Áron dr., udv. tanácsos, ny. Pædagogiumi igazgató.

b) a középiskolák köréből: *Erődi* Béla dr., udv. tan., kir. főigazgató.

c) az egyetem köréből: *Kármán* Mór dr., kir. tan., egyet. m. tanár.

Titkár: *Gyulai* Ágost dr., a polg. isk. tan. képzőint. tanára.

Szerkesztő: *Weszeley* Ödön dr., főreáliskolai igazgató.

Pénztárnok: *Gyulay* Béla dr., polg. leányisk. igazgató.

Ellenőr: *Böngérfi* János, fõv. polg. isk. tanár.

Jegyző: *Trájtler* Károly, fõvár. közs. nép- és iparisk. igazgató.

Könyvtárnok: *Szuppán* Vilmos, kir. tan., keresk. akad. igazgató.

II. Tiszteleti tagok:

Bartal Antal, kir. tan., nyug. fõgimn. igazgató, Haraszi (1894).

Berzeviczy Albert dr., v. b. t. t., a M. Tud. Akad. elnöke, Budapest (1894).

Csáky Albin gróf, v. b. t. t., Budapest (1894).

Dugard M. kisasszony, pædag. író, a párisi Lycée Molière tanára, Páris (1904).

5 *Eötvös* Loránd báró dr., v. b. t. t., egyetemi tanár, Budapest (1894).

Fehér Ipoly, v. b. t. t., pannonhalmi fõapát, Pannonhalma (1894).

Leövey Sándor, közigazgatási bíró, Budapest (1894).

Molnár Viktor dr., vall. és közokt. min. államtitkár, Budapest (1904).
id. *Pálffy* János gróf, földbirtokos, Budapest (1901).

10 *Sée* Camille, francia államtanácsos, pædag. író, Páris (1904).

Takács Menyhért dr., jászóvári prépost, Jászó (1904).

Vaszary Kolos, bibornok, Magyarország hercegprimása, Esztergom (1894).

Wlassics Gyula dr., v. b. t. t., a közigazgatási bíróság elnöke, Budapest (1896).

Zsilinszky Mihály, v. b. t. t., Budapest (1894).

III. Rendes tagok:

- Alexander Bernát dr., egyetemi tanár, Budapest (1892).
 Badics Ferenc dr., kir. tan., gyakorló főgimn. igazg., Budapest (1892).
 Bárczy István dr., székesfővárosi polgármester, Budapest (1906).
 Bartoniék Géza, az Eötvös-kollégium igazg., Budapest (1904).
 5 Beke Manó dr., egyetemi tanár, Budapest (1899).
 Békefi Remig dr., egyetemi tanár, Budapest, (1901).
 Beöthy Zsolt dr., főrendih. t., egyet. tanár, Budapest (1892).
 Berecz Antal, fels. leányisk. min. biztos, Budapest (1892).
 Bokor József dr., egyet. m. tanár, Budapest (1892).
 10 Böngérfi János, polg. isk. tanár, Erzsébetfalva (1892).
 Capesius József dr., tanítóképzőint. igazgató, Nagyszében (1892).
 Csáka Károly, nyug. gimn. igazgató, Vác (1893).
 Csengeri János dr., egyetemi tanár, Kolozsvár (1892).
 Demeczky Mihály dr., udv. tan., Budapest (1892).
 15 Dóczi Imre, egyházkerületi gymn. felügyelő, Debrecen (1903).
 De Gerando Antonina, fels. leányisk. igazgató, Kolozsvár (1892).
 Dreisziger Ferenc, tanítóképzőint. tanár, Kalocsa (1905).
 Ember János, kir. tanfelügyelő, Székelyudvarhely (1892).
 Elischer József, kir. tan., tanker. főigazgató, Nagyszében (1892).
 20 Erődi Béla dr., udv. tan., tanker. főigazgató, Budapest (1892).
 Eötvös K. Lajos, kir. tanfelügyelő, Debrecen (1892).
 Ferenczy József dr., műegyet. tanár, Budapest (1892).
 Finácsy Ernő dr., egyetemi tanár, Budapest (1892).
 Földes Géza, polg. isk. igazg., Budapest (1897).
 25 Geöcze Sarolta, tanítónőképz. int. igazgató, Budapest (1892).
 Géresi Kálmán, tanker. főigazgató, Debrecen (1893).
 Gőz József dr., polg. leányisk. igazg., Budapest, (1892).
 Gyertyánffy István, kir. tan., a Pædagogium ny. igazg., Budapest (1892).
 Gyomlay Gyula dr., az Eötvös-kollégium tanára, Budapest (1892).
 30 Gyulai Ágost dr., a Pædagogium tanára, Budapest (1904).
 Gyulay Béla dr., polg. leányisk. igazg., Budapest (1892).
 Hajnóczy József dr., kir. tanfelügyelő, Lócse (1893).
 Halász Ferenc, min. tanácsos, Budapest (1896).
 Hegedüs István dr., egyetemi tanár, Budapest (1895).
 35 Hegedüs Károly, iparisk. főigazgató, Budapest (1892).
 Imre Sándor dr., egyetemi magántanár, Kolozsvár (1906).
 Juba Adolf dr., iskolaorvos, Budapest (1906).
 Kármán Mór dr., kir. tan., egyet. m. tanár, Budapest (1892).
 Károly Gy. Hugó, ny. fels. leányisk. igazgató, Budapest (1892).
 40 Katonáné Thuránszky Irén, ny. tanítónőképz. igazg., Budapest (1892).

- Kemény Ferenc dr., főreálisk. igazg., Budapest (1903).
 Kerékgyártó Elek dr., polg. isk. igazgató, Budapest (1892).
 Kirchner Béla, c. keresk. isk. főigazg., Budapest (1903).
 Kies Áron dr., udv. tan., a Pædagogium ny. igazgat., Budapest (1892).
 45 Körösi Henrik dr., kir. tanfelügyelő, Budapest (1903).
 Körösi Sándor, főgimn. tanár, Budapest (1892).
 Kuncz Elek, kir. tan., tanker. főigazg., Kolozsvár (1892).
 Kuthy József dr., c. főig., ny. főreálisk. igazg., Székesfehérvár (1892)
 Komáromy Lajos, az Erzsébet-nőisk. nyug. tanára, Budapest (1892)
 50 Kovács János dr., a Pædagogium tanára, Budapest (1897).
 Lázárné Kasztner Janka, az Erzsébet-nőisk. igazg., Budapest (1892).
 Lengyel Sándor, felső keresk. isk. igazg., Budapest (1892).
 Léderer Ábrahám, nyug. igazgató, Budapest (1892).
 Málnai Mihály dr., tanítóképzőint. tanár, Budapest (1892).
 55 Márki Sándor dr., egyetemi tanár, Kolozsvár (1892).
 Mártonffy Márton, udv. tan., iparisk. főigazgató, Budapest (1893).
 Mayer Béla, püspök, Kalocsa (1893).
 Mázy Engelbert dr., tanker. főigazgató, Kassza (1903).
 Medveczky Frigyes dr., udv. tan., egyetemi tanár, Budapest (1892).
 60 Mosdóssy Imre, kir. tan., székesfővárosi kir. tanfelügyelő (1907).
 Nagy László, tanítónőképzőint. c. igazg. Budapest (1892).
 Négyesy László dr., gyak. főgimn. tanár, Budapest (1896).
 Neményi Imre dr., min. oszt. tanácsos, Budapest (1894).
 Öreg János dr., jogakadémiai tanár, Debrecen (1892).
 65 Pauer Imre dr., min. tan., egyet. tanár, Budapest (1892).
 Pauler Ákos dr., jogakad. tanár, Pozsony (1905).
 Peres Sándor, tanítónőképzőint. igazg., Budapest (1892).
 Péterfy Sándor, kir. tan., nyug. tan. képzőint. tanár, Parndorf (1892).
 Pethes János, tan. képzőint. igazg., Pápa (1902).
 70 Pirchala Imre, tanker. főigazg., Pozsony (1893).
 Platz Bonifác dr., tanker. nyug. főigazg., Székesfehérvár (1892).
 Popovics V. István, a Thököly-int. igazgatója, Budapest (1892).
 Riedl Frigyes dr., egyetemi tanár, Budapest (1892).
 Radó Vilmos, ny. tan. képzőint. igazg., Budapest (1892).
 75 Rombauer Emil, c. főigazg., főreálisk. igazgató, Budapest (1905).
 Schack Béla dr., keresk. isk. főigazgató, Budapest (1901).
 Schneider István, polg. isk. igazgató, Pécs (1893).
 Schneller István dr., egyetemi tanár, Kolozsvár (1896).
 Sebestyén Gyula, tan. képzőint. szakfelügyelő, Budapest (1892).
 80 Sebestyénné Stetina Ilona, az Erzsébet-nőiskola tanára, Buda-
 pest (1892).
 Sebesztha Károly, kir. tan., kir. tanfelügyelő, Temesvár (1892).

- Spitkó Lajos, kir. tan., tanker. főigazg., Budapest (1892).
 Somogyi Géza, ny. tan. képzőint. igazg., Kispest (1904).
 Székely György dr., polg. isk. tanítóképzőint. tanár (1907).
 85 Szuppán Vilmos, kir. tan., keresk. akad. igazg., Budapest (1892).
 Trájtler Károly, nép- és iparisk. igazg., Budapest (1892).
 Tóth József, kir. tan., ny. kir. tanfelügyelő, Budapest (1892).
 Ponor Thewrewk Emil, udv. tan., egyetemi tanár, Budapest (1892).
 Vajdafy Gusztáv, ny. elemi isk. igazg., Budapest (1892).
 90 Váγγελ Jenő dr., a Pædagogium igazgatója (1907).
 Váró Ferenc, ref. kollég. igazg., Nagyenyed (1892).
 Velösy Lipót, elemi isk. igazgató, Budapest (1892).
 Wagner Alajos, c. főigazg., főgimn. igazgató, Budapest (1892).
 Waldapfel János dr., gyak. főgimn. tanár, Budapest (1897).
 95 Walter Gyula dr., kanon., semin. igazg., Budapest (1899).
 Weszely Ödön dr., főreálisk. igazg., Budapest (1902).
 Wollmann Elma, tanítónőképzőint. igazg., Pozsony (1892).
 Zajzon Dénes, nyug. tan. képzőint. igazg., Losonc (1892).
 99 Zsengeri Samu dr., polg. isk. tanár, Budapest (1892).
 (1 hely üresedésben van.)

IV. Külső tagok.

A külső tagok száma 758.

Hivatalos nyugtázás.

1904-re tagdíjat fizettek: Bökényi Dániel Máramarosziget, Zimmermann Gyula Debreczen, Köblös Samu Hajduböszörmény, Mezei Mihály Bánffyhunyd, Geleta János Kóka. — 1905-re: Bató J. Lipót, Hermann Antal, Schneider Gyula, Reif Jakab, Klupáthy Jenő Budapest, Jancsó Gábor Barót, Szabó József Derecske, Endrédi Gábor Kőszeg, Macher Ede Pozsony, Dittler Ida Belényes, Micu Demeter Sajtény. — 1906-ra: Andor Tivadar, Himpfner Béla, Jánosi Béla, Sebők Gyuláné, Somogyi Béla, Schusztér Alfréd, Kozma Gyula, Császár Elemér, Keller Bernát, Sztankó Béla, Snassel Ferenc, Baló József, Miklós Gergely, Trombitás Gyula, Ábrahám Sándor, Szabó Péter, Rác Gyula, Rohn József, Baránszki Gyula, Thoth Rezső, Geréb József, Hahóthy Sándor, Simonyi Zsigmond, Ember Károly, Acsay Antal, Pályi Sándor, Neiszer Antal, Bricht Lipót, Heinrich Károly, Theisz Gyula, Bartos Fülöp, Roseth Arnold, Schuschny Henrik, Szombathy István, Stepankó István, Rác László, Schön József, Kovács Rezső, Tihanyi Mór, Kaunitz Lajos, Krétsy Béla, Róser Alfréd, Odor Emilia, Odor Henriette, Kálmán Márton, Csajághy Béla, Kún Ignác, Berta Ilona, Stern István, Bánóczy József, Timár Pál, Macskási József, Ciocán János, Juba

Adolf, Sturcz György, Koczoh László, Barton Imre, Heinrich Alajos, Holczmann Károlyné, Józsa Mihály, Zlinszky Aladár, Bakoss János, Szinnyei József, Cserép József, Szentkirályi Zsigmond, M. Izsépi László, Pruzsinszky János, Posch Jenő, Steiner Ede, Sármay József, Bleyer Jakab, Dánczer Béla, Sziklás Adolf, Kelemen Ignác, König Gyula, Ravasz Árpád, Miklós Elemér, Gyulányi Adolf, Simon Lajos Budapest, Schreiber Ede Kassa, Lázár Lajos Galgóc, Nemessányi Adél Ujvidék, Perhács Sándor Selmechánya, Antal Géza Pápa, Kerekes Sándor Nagyszöllös, Kárner Frigyes Kőszeg, Boros Ambrus Karczag, Molnár Albert Beszterce, Heinrich Józsa Kolozsvár, Kiss Albert Igló, Marton Gyula Perjése, Kőszegi Gyula Balatonfüred, Heller Richárd Baja, Tresztyánszki S. Brassó, Erdős István Kecskemét, Halmi József Nagybaúnya, Barcsa János Debreczen, Kovács Jenő Felsőlövő, Németh Sámuel Felsőlövő, Koleszár Lajos Bánffyhunad, Hulják Pál Hontbessenyőd, Ormai Balázs Orsova, Weinhold Károly Szászsebes, Mutschenbacher Gyula Nagyvárad, Könczöl József Mohács, Budai Tekla Mohács, Szalai Gyula Nagymaros, Czvajna József Beszterce, Nickel Béla Rózsahegy, Molecz Béla Szentés, Kocsis Lénárd Kőszeg, Kún János Erzsébetfalva, Ónody Gusztáv Erzsébetfalva, Csáder Gyula Pozsony, Simon Béla Pécs, Németh László Kecskemét, Juhász Ervin Eger, Kis Károly Kézdivásárhely, Kovács Mihály Jászszentandrás, Rózsa Mihály Esztergom, Kőmives József Arad, Göncy Lajos Székelyudvarhely, Horváth Balázs Kassa, Kurucz Vazul Dicsőszentmárton, Kemény Fülöp Bakonybél, Takács József Veszprém, Szabó Adorján Kassa, Pócz János Békés, Boga Imre Máramarossziget, Dömök Erzsébet Nagyenyed, Zalai Mihály Székesfehérvár, — 1907-re: Koschovitz Gyula, Jablonkay Géza, Décsei Janka, Horvay Ede, Petz Vilmos, Blasutigh Károly, Gorzó Dénes, Szabó Peter, Posch Árpád, Vikol János, Klinda Gyula, Karenovits József, Horváth Gyula, Kornis Gyula, Kovács Alajos, Balassa József, Laczkó Hugó, Gombos Antal Budapest, Kroller Miksa Zalaapáti, Petz Gedeon (1908-ra is) Budapest, Bán József Budapest, Wágner Mihály Zólyomlipcse, Reberics Imre Pécs, Török Lajos Bártfa, Juhász Balázs Vörösháza, Milleker Bódog Versecz, Stirling Sándor Pozsony, Burány Gergely Csorna, Ormai Balázs Orsova, Endrei Gerzson Beregszász, Perhács Sándor Selmechánya, Horváth Balázs Kassa, Dassievicz Gyula Miskolcz, Takács József Veszprém, Horváth Ferenc Karczag, Zigler Ignátz Kassa, Dömök Erzsébet Nagyenyed, Such János Békéscsaba, Németh Reginald Kőszeg, Danilovics János Kaposvár, Erdős István Kecskemét, Gonda József Békés.

Kérem a hátralékok befizetését.

Dr. Gyulay Béla,
pénztárnok.
V., Váci körút 58.

32

